

Tom Nierop

Tom Nierop is
hoofdredacteur
van Accountant en
Accountant.nl.

WIJ

Wie zijn wij? Die vraag vormt het centrale thema in dit nummer. En met wij bedoelen we dan 'wij accountants'. Als beroep, maar ook als personen. Bestaat 'de accountant'? Is er wel een 'wij'? Natuurlijk zijn niet alle accountants hetzelfde. Zelfs het beroep ziet er niet overal hetzelfde uit. Het ontwikkelde zich internationaal langs verschillende lijnen. Accountancy heeft daardoor niet overal hetzelfde gezicht en aanzien. Lees er over in het artikel 'Beroep met vele gezichten'. Maar gemeenschappelijke noemers zijn er wel.

Welke dat zijn? Iedereen kent het cliché van 'saaie boekhouders'. De werkelijkheid is gelukkig anders, of in elk geval ingewikkelder. Zelfs binnen Nederland hebben niet alle accountants hetzelfde profiel. Er zijn kleine en grote kantoren, AA's en RA's, adviserende en controlerende accountants, en een fors deel werkt bovendien in het bedrijfsleven of elders buiten de 'echte' accountancy.

Toch hebben ze wel iets gemeen. Zeker in de beginperiode van het beroep was dat het geval. Veel accountants werkten zich op vanuit 'niet-gestudeerde' milieus en gereformeerden waren sterk oververtegenwoordigd. Tot laat in de jaren zestig nam de beroepsorganisatie bij voorkeur gereformeerden aan. Die onderscheidende kenmerken zijn inmiddels wel wat naar de achtergrond verdrongen. Accountants lijken steeds meer op doorsnee Nederlanders, is de conclusie in het artikel 'Wij accountants zijn steeds gewoner'. Maar de restanten van het oude profiel bestaan nog steeds.

Ook over het uiterlijk kunnen we wel wat observaties doen. Elk beroep kent zijn dresscodes en uiterlijke kenmerken.

Maar het verschil vervaagt. Nu de trend onder mannen om zich biljartbalkaal te scheren of op zijn best een tondeuse op kortste stand te hanteren, ook is doorgedrongen tot de zakelijke wereld, zien steeds meer accountants er - zeker van achteren - identiek uit. Gevoegd bij de redelijk uniforme wijze waarop zeker mannelijke accountants zich plegen te kleden, lijkt dat weinig onderscheidend ten opzichte van andere zakelijke dienstverleners. Een enkeling vertoont zich voorzichtig in knalblauw pak, conform de dresscode die mannelijke tv-presentatoren sinds pakweg een jaar collectief praktiseren, maar zelfs die trend - iemand maakte ooit de vergelijking met smurfen - maakt het verschil niet.

En dan is er natuurlijk nog Jeroen Dijsselbloem, de minister van Financiën die ons vanaf de cover doordringend aankijkt. Hoe kijkt een geïnformeerde buitenstaander er tegenaan? Dijsselbloem kent het accountantsvolkje en de sector inmiddels goed en gaat krachtige kwalificaties doorgaans niet uit de weg. Ook nu niet. Zijn constatering is soms scherp en kritisch. Zo adviseert hij sectoren die zich beklagen over de 'regeldrift' van de overheid om zichzelf de vraag te stellen: waarom zijn er voor ons zoveel regels nodig? Ook vindt Dijsselbloem dat accountants met hun fiscale advisering ver weg moeten blijven van de 'schemerzones'. Maar uiteindelijk komt hij toch tot een positieve conclusie. "Er is al veel gebeurd. Heel veel dingen veranderen echt ten goede."

Die kunt u als accountant in uw zak steken en koesteren. Maar het draagt ook de verplichting in zich om op die weg voort te gaan. Misschien leidt dat uiteindelijk wel tot een geheel nieuwe 'wij'.